

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Főelőszerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 2.— Pengő, vidékre 2.30 Pengő

Földrengés van Törökországban

Párizsi jelentés szerint az este a jénai obszervatórium készülékei földrengést jeleztek. Ennek központja a törökországi Anatóliában lehet. A jelentések ezt a feltevést csálhatatlannak mondják és jelzik, hogy a földrengés nagy méretű.

Veszélyben vannak a perzsiai petroleumforrások

Különböző helyekről származó jelentések közlik, hogy Perzsiába nagy számú angol katonaság érkezett. Ezeket Teherán felé irányítják. A legújabb hírek már azt is tudják, hogy a perzsa fővárosból az angol katonaságot a petroleumvidékre viszik, ahol nagyarányú összeküvést fedeztek f. l. Az összeküvék a petroleumkutakat akarták felrobbantani s mikor ennek hírért publikálták, a nép egészen nyíltan hangzottatta, hogy a rombolók mellé áll.

Franciaország mozgósításáról tárgyalt Nyugat-Európa német katonai parancsnoka

Tegnap jelentettük, hogy Nyugat-Európa német katonai parancsnoka magasrangú katonatisztek társaságában Vichybe érkezett és ott Pétain államfővel tárgyalt. Már tegnapi jelentésünk közölte, hogy a megbeszélések célja csakis a német francia katonai együttműködés megtárgyalása lehet. A mai jelentések közlik, hogy Vichyben Franciaország mozgósításáról tárgyaltak. A német parancsnok és Pétain között tegnap újabb megbeszélések voltak.

Összeszedik a kommunistákat Franciaországban

Vichyből jelentik, hogy tegnap Marseillesben a rendőrség nagyarányú razziákat tartott. Céljuk a kommunisták összeszedése volt. Az első jelentés szerint 22 kommunistát letartóztattak. Ezek bevallották, hogy egyes legutóbbi elkövetett merényletekben résztvettek. Clermand-Ferrand környékén is nyomoznak kommunista összeküvék után. Párizsi jelentés szerint ezen a vidéken elrendelték minden zsidónak a gyűjtőtáborba való szállítását. Párizsban 18 kommunista letartóztatását rendelték el. Ezek is elismerték különböző merényletekben való részvételüket.

Polgári áldozatai vannak a turini bombázásoknak

Amióta az amerikai csapatok Észak-Afrikában Darlan francia tengernagy tervszerű árulása folytán partoraszállhattak, Turin olasz várost az angolszászok már több ízben bombázták. Ezzel az általános támadás látszatát akarják kelteni s még hozzá abban a formában, hogy ezek az olaszországi bombázások Észak-Afrikából indulnának ki. Ezzel szemben a

svájci lapok megállapítják, hogy minden esetben angol gépek bombázták Turint és Svájcban keresztül kerültek oda. — Róma közlése szerint ezek-

Rommel készen áll a harcokra

A mai jelentések közlik, hogy Rommel az Egyiptom határából visszavont csapatait csatarendbe sorakoztatta fel. Svájci jelentés mondja, hogy Rommel védelmi vonala El Ageila előtt 40 kilométernyire van. — Vichy jelentései szerint a járőrharcok itt egyre hevesebbekké válna. Tegnap még nem került sor összeküvézésre ugyan, de azt várják minden pillanatban.

A tengely embert és hadianyagot repülőgépen szállít Tuniszba

Szicília és Tunisz között valóságos repülőgép karavánok közlekednek. Az ember és hadianyag szállítása legnagyobb részt a levegőben történik. A gépek teljesen szabadon közlekednek, mert a tengely a levegő ura. A jelentések mind megállapítják, hogy az orosz front különböző szakaszain is ez a helyzet s ez a szállítási mód nagyban hozzájárul ahhoz, hogy még most is — a téli hadjárat idején — a tengely nemcsak hogy ellen tud állni, de még komolyabb sikerekre is számíthat.

Az orosz front különböző szakaszain nagy katlanok vannak kialakulóban

A jelentések napok óta hangoztatják, hogy az orosz támadások lanygulóban vannak. A mai közlések már arról beszélnek, hogy a német ellen-támadások sikerei nagy katlanok kialakulását tették lehetővé. Ez különböző frontszakaszokon megállapítható. December első tíz napjában az oroszok 1262 páncélcsoportot veszítettek.

Teljes a szolidaritás a tengelyállamok között

A tengelyállamok külügyminiszterinek tegnapi számunkban előre jelzett beszédei az este elhangzottak. A köztük létrejött katonaszerződés egy éves évfordulója alkalmából beszéltek. Ribbentropp, német külügyminiszter megállapította, hogy a szerződés válság volt Roosevelt imperialista politikájára. Az elmúlt esztendő a győzelem éve volt. Japán örökre kiűzte az angolszászokat a Csendes-Oceánról. Az elért sikerek ellenére minden német katona tudja, hogy még sokat kell küzdeni, de mert létünk forog kockán, senki sem lankad el. Ciano, olasz külügyminiszter azt mondta, hogy a tengelygyőzelem záloga Japán hadbelépése volt. Olaszország a végső győzelemig fog harcolni. Tanni, japán külügyminiszter is az elmúlt év eredményeire utalt. Reményét fejezte ki, hogy a tengely győzelme minden ázsiai nép számára is biztosítani fogja a boldogabb jövőt. A külügyminiszterek beszédei alapján egyébként a nemzetközi sajtó azt a megállapítást teszi, hogy a tengelyállamok között teljes a szolidaritás és valamennyiük el van szánva a végső győzelemig való küzdelmekre.

Mit hoz a nagyszalontai „Magyar Kultura” karácsonyra?!

Karácsonykor a jó gyermek Örvend, ha kap képeskönyvet ; Benne van az egész világ, Erdő, mező, sok szép virág ; Ló, kutya, meg elefánt is, Majom, oroszlán és tigris. Lát benne várost és falut, Galambducos magyar kaput. Karácsonyi sok ajándék, Van bőven, ha van jószándék Megszerezni az örömet, Amivel jár a szeretet. Tudjuk hol van a „KULTURA” Nézzünk csak be oda, újra, Ha valamit elfeledtünk, Megtalálja ott a szemünk. Játékszer minden fajtája : Huszár kardja, paripája ; Kis leánynak síró baba, Kék szeme van s arany haja. Vonat szalad, kocsit huznak. Van kelete a kis szánnak. Cserkész utra felszerelés, — Jó minőség, pompás izlés. Karácsonyfiak ékessége Választékos nagy bősége. Asztal disze, hasznos tárgya, Mind kapható és nem drága. De ki tudná felsorolni, Mit lehet ott vásárolni ?! A boltban majd megmutatják, Keresd fel hát a „KULTURÁT”. Ott, a Horthy Miklós-uton, Hol rács van a kirakaton.

— A földmivelésügyi miniszter a napokban felhívta a kárpátaljai erdőbirtokosokat és fatermelőket, hogy az ország faellátásának biztosítása érdekében feltétlenül használják ki vágásterületeiket. A faellátás biztosítása — mint a felhívás mondja — egyben parancsolólag megköveteli azt is, hogy a már kitermelt fakészleteket a legnagyobb gyorsasággal le is szállítsák.

FÖLD ELADÁS!

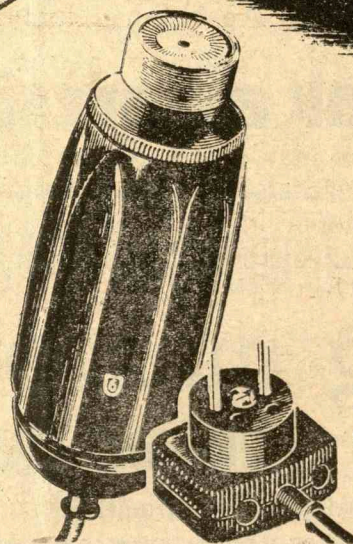
A gróf Almásy Pál tulajdonát képező Sarkad községhez tartozó és Sarkad-keresztur községhez közelfekvő, mintegy 313 kat. hold birtok Nyékipusztán egy egészben, vagy részletekben is eladó

Felvilágosítást ad:

Dr. Füredi Ferenc
budapesti ügyvéd, uradalmi jogtanácsos, lakik: **Budapest IV., Irányi-utca 27.**

Karácsonyra ajándékozzon mese-könyvet, társasjátékot, kívágó képeket gyermekeinek. Nagy választék, olcsó árak. Székely könyvüzlet.

Minden férfi karácsonyi álma

PHILIPS

VILLANYBOROTVA
EGYEN. ÉS VÁLTÓÁRAMON
MINDEN FESZULTSÉGRE

szappan, penge, víz és ecset
nélkül tükörsimára borotvál.

PHILISHAVE
MINDEN SZAKÜZLETBEN KAPHATÓ

A tavasszal megkezdik Zilahy Kitünőek Iskolájának felépítését

Az Otthon Kör helyiségeiben Zilahy Lajos előadást tartott, melyben a La Fontaine Társaság tagjai előtt a Kitünőek Iskolájára tett alapítvány sorsáról és céljáról értekezett. A megbeszélés során érintette azokat az élményeket, amelyekből az alapítvány gondolata származott. Nagyrészt az egyetemi oktatás hiányosságai szolgáltak alapul a terv felvetődéséhez.

— A második alapvizsgára készültem — mondotta — s miután mindaddig jelesen, sőt kitüntetéssel végeztem iskoláimat, különös gonddal. Pechem volt. A tanár, akinél közgazdaságtanból vizsgáznom kellett, a képviselőházba sietett, ahol nagy ellenzéki kontremín készülődött. Ideges volt és mire az Ábécé végére ért, valóságos idegsokkban vizsgáztatott. Én Z-betűs voltam és elbuktam. Itt kaptam meg az első sebet a politikától.

A politikai túltelítettség Zilahy szerint egyébként is állandó jelensége társadalmi életünknek. Az alapítvány alapgondolatában tehát egy magas értelemben vett apolitikus gondolat foglaltatik.

A továbbiakban az iskola általánosságban vett céljairól beszélt Zilahy Lajos. Úgy mondhatnánk — mondotta — egy szóba kell összefoglalni az iskola programját: főbb emberműszereket kell termelni. Nem zseniket akarunk nevelni. A magyarságnak a közeljövőben nagy feladatokat, különösen műszaki feladatokat kell ellátnia és a nagyfontosságú munkálatok elvégzésében nem szorulhatunk a külföldre. Ha külföldről sze-

rezzük be ezeket a finom emberműszereket, azt mi magyarok nagyon drágán fogjuk megfizetni.

Az iskola berendezésére és szűkebb értelemben vett programjára nézve is ismertette Zilahy Lajos a tárgyalások eddigi eredményeit. Ezek szerint a kiválókatott tehetségek az V. gimnáziumba kerülnek az iskolába, ahol mint magántanulók végeznek el a középiskola hátralevő éveit. Egy jobbeszü gyerek a középiskola anyagát évenként két-három hónap alatt megemésztheti s a fennmaradó időt szakirányú kiképzésére fordíthatja az iskola. A Műegyetem elvégzése után még egy félévig a Kitünőek Iskolájában marad a növendék és ez alatt a félév alatt visszatekintést vetve eddigi tanulmányaira, utolsó — fontos — simításokat kap.

Évfolyamonként egyenlőre szerényen húsz növendékkal kezdi az iskola a működését. Ebből érettségire, haláleset, betegség vagy pályaváltoztatás, esetleg a mindig fennforgó tehetségellanyulás következtében néhányan kiesnek. Ezeket azonban más területekről könnyen lehet pótolni.

— Az iskola építését — fejezte be előadását Zilahy Lajos — már a tavasszal megkezdjük a rendelkezésreálló anyagi erőkhöz mérten: sejtyszerűen. Nem akarjuk ugyanis, hogy ebből a tervből is — nemzeti színház legyen.

Az iskola feladata továbbra is az állam vezetésére hivatott kitünőségek nevelése lesz.

Egy bombázószázad harcai - statisztikában

(Honvéd haditudósító század vitéz Szabó István hdp. őrm.)

A számok beszélnek.

Ezt az igazságot használok fel most, mikor egyik bombázószázadunk életét, nyári haditevékenységét, a mennyiségek pontos kifejezőerejével, a számok fényében mutatom be a nyilvánosságnak.

Példának a „Seprúnlovagló Boszorkány” bombázókat, a hajdusági fiuk századát választottam.

A „boszorkányok” hadicselekményei július 1-től szeptember 30-ig az alábbi képet mutatja:

A század 79 bevetést hajtott végre. Eből 75 bevetés harcászati feladatot jelölt: azaz a „boszorkányok” 75 alkalommal közvetlenül az arcvonalon avatkoztak be bombáikkal, az éppen folyamatban levő földi hadműveletekbe. A 79 bevetés közül 4 hadműveleti volt. Más szóval: a gépek nem az ellenséges arcvonal fölé, vagy valahová közel hozzá, a környékre repültek, hanem távolba Mélyen az ellenséges légtérbe hatoltak be és leszórt bombáik a folyó hadműveleteket közvetett úton segítették. Három hadműveleti feladat alkalmával 3 nagy orosz város pályaudvarát rombolták szét, egy esetben egy fontos ipari gócpont vált áldozatukká.

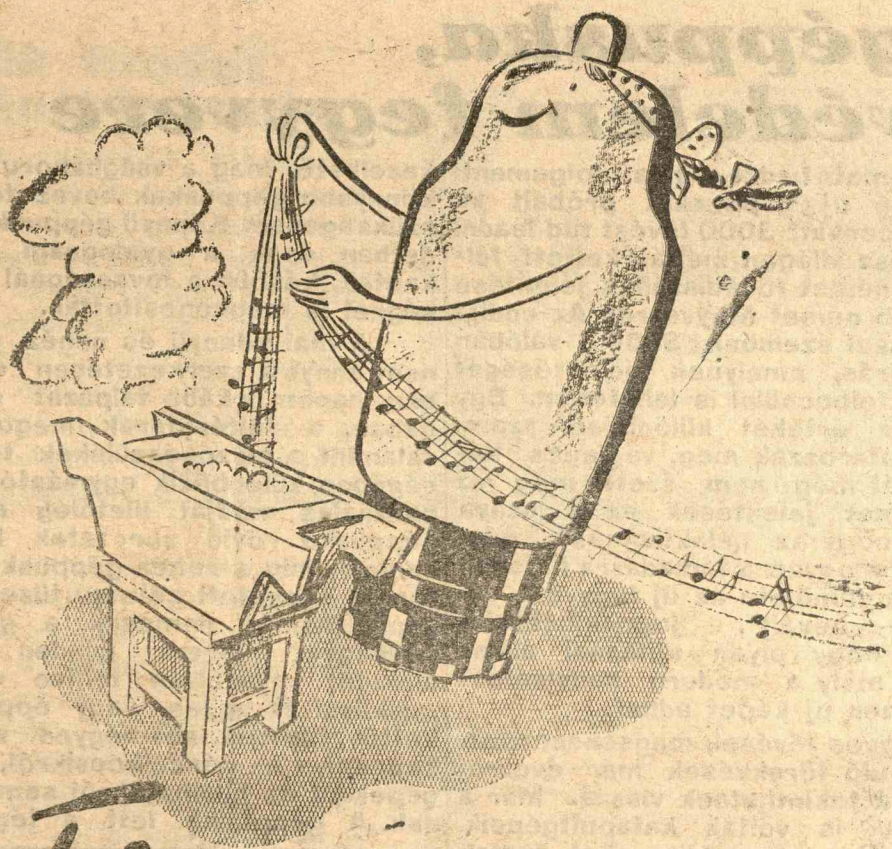
A század a 79 bevetés végrehajtásával 176 ellenségfeletti repülést végzett. Az ellenség felett repült összidő órászáma 431 óra és 30 perc. Az ellenség felett teljesített 176 repülés alatt kerekén 320 tonna súlyú bombát vetettek hadicélokra. Érdekes számok adódnak ha megvizsgáljuk, hogy 320 tonna ledobott bomba, hogyan oszlott meg, kilók szerint. Kiderül, hogy 50 kilósokból 1658, a 100 kilósokból 2118, a 250 kilógrammos „csomagok” közül pedig 101 darabot „nyomtak” a bolsik nyaka közé. A 250 kilós bombák aránylag kis száma, a hadműveleti feladatok kevesebb esetével magyarázható. Ugyanis, hadműveleti feladatoknál a 100 kilón felüli bombák játszanak jelentős szerepet.

A feladatok végrehajtása természetesen más-más magasságból történik. A tüzcsepás magassága 3 ízben 1000 méter alatt, 25 esetben 1100—2100 méter, 49 esetben 2100—3100 méter között, 2 esetben 3100 méter volt. E számok ékesen mutatják, hogy a „boszorkányoknak” „van szívük” a kis magasságokhoz és célzásuk pontossága érdekében, nem igen engedték magukat zavartatni a légvédelemtől. Pedig volt benne részük. Ellenséges szakiégvédelem (légvédelmi gépágyús és légvédelmi ágyús ütegek) 10 esetben igen erős, 21 esetben közepes, 15 esetben gyengébb tüzzel igyekeztek zavarni a támadásukat. Meg kell jegyeznünk, hogy a bolsevisiak légvédelme helyenként igen erős volt. Hatásos löelemképző birtokában vannak. Ha a vörösök szakiégvédelmet helyeztek el valahol 8—10 ütegnél alább nem adták. De nem ritka, hogy 20—24 üteget is összevonnak egy-egy hely biztosítására.

Bolsevista csapatlégvédelem 3 alkalommal erős, 6 alkalommal közepes, 11 alkalommal gyenge tüzet nyitott a „boszorkányokra.”

A 79 bevetés közül 30-at saját vadász-biztosítás oltalma alatt, 49 támadást mindenemű vadász kíséret nélkül hajtottak végre. Ellenséges vadászelhárítással egyetlen esetben találkoztak. Három ellenséges vadász támadta meg a saját kötelékből lemaradva, kieresztett futóművel feladatát teljesítő egyik bombázót. A bombázó felvette és 1 ellenséges vadászt lelőve, sikerrel vívta meg a légi harcot.

A század egyik legszebb haditéttét szeptember 9-én hajtotta végre. Mind a hajózó, mind a földi rész, e napon nyári működésének legnagyobb teljesítményét nyújtotta. Szeptember 9-én 7 bevető parancsnak tettek eleget, 4 alkalommal 1—1 raj, 3 alkalommal pedig 2—2 rajnyi erő emelkedett levegőbe. Ezen az egyetlen napon 30 ellenségfeletti repülést végeztek és 480 darab bombát dobtak, 36 tonnányi súlyban a hajdusági fiuk.

Tiszta rádióvétel
friss **TUNGSRAM**
rádiócsövekkel

A győzelmet azonban nem mérik áldozat nélkül, legyen bármilyen kítűnő kezekben is letéve s a hozzávezető eszközök is csak eszközök, erőnyelkek és hibákkal együtt.

A „boszorkány”-század dicsősége nyári harccselekmény sorozatát a következő anyag és gépvesztesség mellett vitte véghez:

Hengerfeleszakadás miatt 5 gép hajtott végre kényszerleszállást. Az öt gép közül 3 pilótái lélekjelenléte és ügyessége következtében, saját hadirepülőterüнкön simán földet ért. Egy gép saját repülőterén kívül, ugyancsak simán, 1 pedig behuzott futóművel szállt le. Légszavar leszakadás miatt, saját repülőterén kívül, 2 gép végzett simán kényszerleszállást. Mindkét gépet igen nehéz helyzetbe hozta a váratlan üzemhiaba. Az egyikkel, mintegy 60 kilométer mélyen az ellenséges arcvonal mögött járt személyzete, amikor levált az egyik motor légszavarja. Nagy ügyeskedéssel sikerült csak saját terület fölé átkerülni vele. A másik gépet saját terület fölött érte ugyan légszavarleválás, de ez meg a baleset pillanatában, csupán 80 méter magasan volt.

Egyéb motorhiba következtébe még 1 gép végzett kényszerleszállást simán, saját repülőterén, 1 gép pedig repülőterén kívül ért ugyancsak simán földet.

Ellenséges földi légvédelem 3 gépet lőtt le. Ebből 1 gép saját területen simán végzett kényszerleszállást, 1 gépnek közvetlenül a saját arcvonal mögött sikerült szerencsésen le szállni, de az ellenség földi tüzeiben a már üres gép megsemmisült. A harmadik gép ellenséges találatától kigyulladva, égve zuhant le, személyzetéből azonban ketten megmenekültek.

Saját hadirepülőterén történt leszállásnál 1 gép futókerekének gumitömlője kiszakadt, aminek következtében beperdült és összetört.

Könnyebb légvédelmi repesztalálatokat kapott 10 gép.

Végeredményében csak 5 gép esett ki teljesen.

Még egy érdekes szám: a „boszorkányokat” július 1-től szeptember 30-ig 125 légi-riadó érte, melyet 53 esetben kísért bomba-támadások között nem egy volt olyan, hogy alatta 150—160 bomba tüzcsepása hullott a század körletére. Az eredménye, miként a

gépvesztességből már kiténik, nullával egyenlő. Emberben a bombázás két könnyebb sebesülést okozott. Erkölcst hatása pedig?... Azt hiszem mindent kifejez ha azt írom: — a „boszorkányok” már megszokták.

Azt szeretném, hogy a közönség, amikor egy sikereiben gazdag „évad” végeztével egyik bombázószázadunk nyári hadicselekményeit így megpillanthatja a számok tükrében, ne csak olyat szemléljen, ahol a kedvezőbb adottságok és a kegyes szerencse következtekben „semmifaj nem volt”, hanem egy olyan haláltmegvetően küzdő magyar bombázószázad eredményei táruljanak elébe, mely az ellenségén kívül, nem egyszer magával az anyaggal, fegyverével, a repülőgéppel is csatázott és csatázik.

Erre szinte iskolapélda a „boszorkányoké”.

Amerika a szénből való benzinelőállítás tervével foglalkozik

(MN) A New Yorkban megjelenő „Industrial and Engineering Chemistry” szerint az amerikai kormány legújában nagy érdeklődést mutat a szénből való olajelőállítás problémái iránt, a melyek a nagy nyilvánosság előtt eddig alig kerültek szóba. Az US. Bureau of Mines tekintélyes összegeket bocsátott rendelkezésre a különböző szénfolyósítási eljárások kipróbálására. A hirtelen változásnak az a magyarázata, hogy az Egyesült Államokban mind inkább növekszik a félem az amerikai olajforrások váratlan kimerülésétől. Szakértői becslések szerint Amerika olajkészletei már csak mintegy tíz évig tartanak.

Elegánsan, szépen akar öltözködni? keresse fel

BERECZKY uriszabóságát
Horthy Miklós-ut 5.

A géppuska, a védelem fegyvere

A német hadsereg a volgamenti harcokban új géppuskát próbált ki, mely percenként 3000 lövést tud leadni — az egész világon méltán keltett fel-tűnést a német főhadiszállás jelentése a legújabb német fegyverről. Az eddigi 170 lövéssel szemben 3000: valóban olyan ugrás, amelynek jelentőségét egyelőre felbecsülni is lehetetlen. Egy új fegyver értékét különböző szempontok határozzák meg, végleges ítéletre tehát még nem érett meg az idő, a német jelentések az a szava azonban, hogy az „elektromos” géppuska — ahogyan a támadásra hajszolt bolsevista rémülete az új fegyvert elnevezte — „bevált”, — jogossá teszi a feltevést, hogy olyan ujtással állunk szemben, mely a modern hadviselésnek egészen új képet adhat.

Az egyes lövések megsokszorozására irányuló törekvések már évezre-des multa tekinthetnek vissza. Már a rómaiaknak is voltak katapultgépeik, melyek egész dárdaötegeket tudtak egyszerre kilőni. A harmincéves hábo-ruban divatbajlott orgona-ágyuk és az 1870—71 évi német-francia háboruban alkalmazott francia „mitrailleuse”-ök ugyancsak ezen a téren vitték előre egy lépéssel a fejlődést. A végleges megoldást azonban mégis a géppuska hozta meg, melynek az amerikai Maxim volt a szellemi atyja. Az alapelv, a kéz mozdulatainak részint az elsütés kor-fellépő visszalököerővel, részint pedig, az előre irányuló mozgásoknál — rugó-val való pótlása, nem volt ugyan új, de az a probléma, hogy miképpen le-het a lövés pillanatában fellépő vissza-lökést úgy felhasználni, hogy az új lövedék éppen abban a pillanatban jusson a csőbe, amikor az előző golyó mintegy ezerötszázad másodperces út után éppen elhagyja a csövet, so-káig hiába foglalkoztatta a feltalálókat.

A feladat megoldása Maxim kar-jába és kezébe került, a visszalökö-erővel töltő géppuska azonban már megvolt és állandó tökéletesítés után majdnem minden hadsereg uralkodó géppuskatípusa lett. Egyetlen versenytársa az osztrák Schwarzlose időköz-ben feltalált gáznyomásos géppuskája. Itt a torkolat végéről egy csatornában visszavezetett gázok szolgálnak a zsvárzat részei nem motorszerű moz-gatására. A visszavezetett gázmennyi-ség csökkentésével vagy növelésével a tüzelési gyorsaságot is növelni lehet. A visszalököerőn alapuló Maxim gép-puskával szemben a gáznyomásos gép-puska legnagyobb előnye a szerkezet és kezelés egyszerűsége, hátránya azonban, hogy könnyebben elpiszkoló-dik. A géppuska az angoloknak a mah-disták elleni 1898. évi háborujában és a következő évben kitört bur háboru-ban került először gyakorlati alkalmá-zásra. A német hadsereg 1896-ban tette meg az első lépéseket a gép-puska bevezetésére. Az 1914. évi moz-gósításkor minden gyalogezrednek hat géppuskája volt, a háború folyamán azonban különböző hadszervezési egy-ségekhöz beosztott géppuskák száma hónapról-hónapra nőtt.

Annak a meggondolásnak nyomán, hogy a régi géppuska egyes harc-os számára túlságosan nehéz és nehezen

kezelhető, még a világháború folyamán könnyebb géppuskák bevezetését tette szükségessé. Könnyű géppuskákat kez-detben csak a gyalogsági századok kaptak, később a lovasságnál és tüzér-ségnél is meghonosították.

A mai könnyű és nehéz géppuska nem annyira szerkezetében és súlyá-ban, hanem inkább talpazat szilárdsá-gában, a tölténytárak megoldásában, valamint a célzókészülékek tökéletes-ségében különbözik egymástól. A fel-használás módját illetően a könnyű géppuska rövid sorozatok leadására szolgál, míg a nehéz géppuskával tar-tós és közvetett célzású tüzet is lehet adni. Mára nemcsak a gyalogsági egységek, hanem minden harcoló alakulat ugyyszólván telítve van gép-puskával és egyes, vagy éppenséggel kettős, hármas, sőt négyes sorozatba kapcsolva a páncélkocsikról, repülő-gépekről és hadihajókról sem hiányoz-nak. A géppuska lett a légháború

egyik leghatásosabb eszköze is.

Bár a géppuska támadás esetén is kitűnő szolgálatokat tesz, tüzeré-jének egész sulya mégis a védekezés-ben érvényesül a legjobban. Nem utolsó sorban éppen a géppuska erősíramu térhódítása a magyarázata például annak is, hogy 1914—15. évi mozgóhá-boru hamarosan állóháborúvá mereve-dett és a mozgóháború csak akkor jutott ismét jogaihoz, amikor a harc-kocsikban új, egyébként szintén egy vagy több géppuskával felszerelt harci-eszköz lépett színre.

Egy olasz katonai szakíró szinte kizárólag támadófegyvernek minősít-hető gránátvető és a géppuska szere-pének viszonyát a következő hason-lattal világította meg: „A gránátvetők vadászkutyákhoz hasonlóan kiűzik a vé-dekező felet fedezékeikből és a vadá-szok puskái — a géppuskák elé ker-getik.” Nos, ha az a megállapítás, hogy a géppuska elsősorban védekező fegy-ver, az új német géppuskára is áll, az új szovjet téli offenzíva alighanem a siker még kevesebb reményével dön-geti a német állásokat, mint a múlt télen.

(MN)

TUDJA-E ÖN...

hogy volt idő, amikor a hölgyek olyan hatalmas frizurákat hordtak, hogy Párizsban az utcai bérkocsik párnázata el kellett távo-lítani? Londonban a 18. század vége felé olyan óriási divatu főkörtök jöttek divatba, hogy a Szent Pál-székesegyház ajtóinak magasságát „a babiloni fejek magas toll-disze” miatt kénytelen volt másfél rőffel emelni,

hogy egy időben a rizsporzás divatja olyan méreteket öltött, hogy a francia nemzetgazdászok komoly formában foglal-koztak azzal a veszedelemmel, mely az óriási lisztpecséklyás folytán a szegény nép kenyérellátását fenyegette? Franciaország akkoriban annyi pudert fogyasztott, hogy a rizsporról már régen át kellett térnie a könnyebben előteremthető buzalisztra,

Decemberi divatlap ujdonság meg-érkezett Székely könyvkereskedésbe.

hogy Mechetangelo Buonarroti, a reneszánsz zseniális szobrásza és festője valósággal a megszállottak kitarásával dol-gozott? A sixtusi kápolna menyezettfreskóit minden segítség nélkül hátravetett fejjel és felfelé fordított szemekkel egyhuzamba fes-tette meg. A megerőltető munka követke-zményeképpen még hónapok múlva is csak felfelé tudott jól nézni, úgyhogy leveleit feje fölé tartva olvasta el,

hogy Napoleon nemcsak katonai és politikai terveiben, hanem magánéletében is nagyvonalú ember volt és zsugorisággal legnagyobb ellenségei sem vádolhatták? Évente 5000 frank értékben nem kevesebb mint hat tucat inget fogyasztott, egy negyed év alatt 162 nagyüveg illatszert párologta-tott el és a burnót 150 fontos mennyiség-ben vásárolta,

hogy egy ischli fürdőorvos 1809 körül arra a gondolatra jött, hogy a népszerű üdülőhely levegőjét üvegekbe töltve árusítsa? A különös áru Bécsben lelkes vásárlókra talált és volt idő, amikor minden módosabb bécsi polgár asztalán ott diszelgett az ischli flaska. Az élelmes fürdőorvos a bécsi köz-egészségügy javítása terén szerzett „érde-meiert” a nemesi rangot is elnyerte. (MN)

Japán hántolatlan rizs fogyasztására szólít fel

(MN) Hogy a kínai háború óta erősen megnövekedett rizsbehozatal számára szük-séges hajókat a háború szempontjából fontos anyagok szállítására lehessen felhasználni, Japán rizsszel való önellátásra törekszik. A földművelésügyi miniszter heiyettese ezért Japán népét hántolatlan rizs fogyasztására szólította fel, Ez különben nem okoz túlsá-gos áldozatot, mert a hántolatlan rizs egész-ségesebb a hófehér rizsnél.

Rózsavölgyi és Nádor karácsonyi album Székely könyvesboltban sze-rezhető be!

Nyomtatványok

és minden e szakmába
vágó munkák a

GAÁL-nyomdában készülnek!

Toldi Miklós-tér 15.
TELEFON: 60.

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

A MAI NAP

A HŐMÉRSÉKLET

reggel 7 órakor — 1 délelőtt + 5 fok volt

Holnap: Vasárnap

December

13

Kat Luca sz.
Prot. Luca

— A Vöröskereszt javára adakozott: Özv. Strázsay Antalné 10, Szabó Gyula 5, Z. Nagy Margit 3, Dr. Kiss Sándorné 3 pengőt. Isten áldása legyen a jószívű adakozókon. Adakozzunk! Felelősek vagyunk mindannyian a magyar jövővel szemben.

ELJEGYZÉS

KRAUSZ GIZIKE (Marciháza)

és

SZABÓ BÉLA (Tasnád)

jegysek.

(Minden külön értesítés helyett.)

SZABÓ JULISKA

és

VASS SÁNDOR

december 13-án, vasárnap déli 12 órakor tartják esküvőjüket a ref. templomban, melyre ezután hívják meg rokonait, ismerőseiket és jóbarátait.
(Minden külön értesítés helyett.)

— **Felhívás.** Felhívják mindazon leigazolt tűzharcosokat, akik talpalás vagy mértékutáni cipőt igényelni óhajtanak, jelentkezzenek az irodahelyiségben. Vezetőség.

— **Kidobolják egy tojásdrágító büntetését.** Kovács Jánosné tömörkényi lakos ellen az volt a vád, hogy a tojás darabját a megállapított ár helyett 30 fillérért árusította. A csongrádi uzsorabírószágon az ügyet most tárgyalják le. Kovácsné beismerő vallomást tett és azzal védekezett, hogy a tojások szép nagyok voltak s azért adta azokat a megállapított árnál többért. Védekezését azonban nem fogadták el. Megállapították bűnösségét és 25 napi fogházra átváltoztatható 50 pengő pénzbüntetésre ítélték, valamint elrendelték büntetésének kidobolását is. Az ítélet jogerős.

— **Új ekék a régi barázdán** címmel írt vezető cikket Juhos László, a Magyar Föld szerkesztője a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képes hetilapja a trágyakezelés alapelvéről, az állati csontképződés feltételeiről és a vízfolyások eliszapolódásairól közöl érdekes szócikkeket. Érdekes képekben számol be a dédai szeretfalvi vasút ünnepélyes megnyitásáról és a Mezőgazdasági Művelődési Társaság díjnyertes gazdájáról. Elbeszéléseket, verseket, és sok érdekes képet, kisgazdák cikkeit, rendeleteket, piaci és vásári árakat és sok más érdekes cikket találunk benne. Kapható az újságárusoknál és az IBUSZ-pavilonokban. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala: Budapest, Erzsébet-krt. 7.

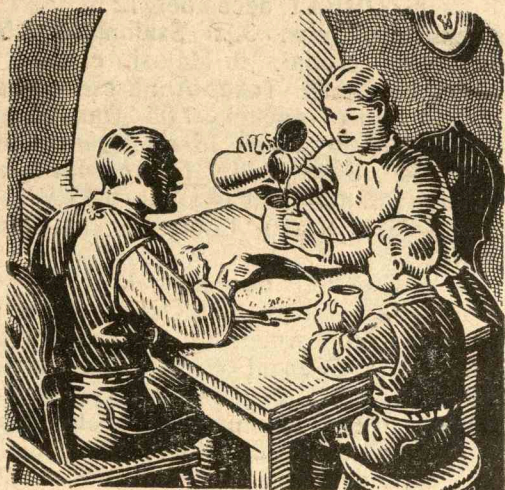
— **Nyiregyháza város** Közföldi Szövetkezete a Családvédelmi Alap támogatásával 100 holdas kertészeti üzemet rendezett be, amely virág-, konyhakertészeti- és magvetéssel foglalkozik. A gazdaságban gyengébb keresetű sok gyermekes mezőgazdasági munkáscsaládok dolgoznak s ezzel a foglalkoztatással általában tízenegyszer annyi keresethez jutottak, mint eddig.

Török tizedes kézigránát-bravuria

Hősies és talpraesett magatartásával döntően segítette sikerhez egyik honvédsztagunkat Török Ferenc tizedes. 1942. január 22-én az egyik kisebb kötelék azt a parancsot kapta, hogy tegye ártalmatlanná a Nowi-Sadovtól délkeletre elterülő erdőben garázdálkodó orvlövészbandát. Ez a banda a Dozsit-tanyába fészkelte be magát, azt védelemre erősen klépitette s onnét garázdálkodott a szomszédos területeken.

A honvédkötélék körültekintő előkészítés után éjszakai vállalkozást hajtott végre a tanya ellen. Ennek során Török tizedes a támadó osztag balszárnyán másodmagával tört előre s a rendkívül heves ellenállás ellenére is behatolt a szélső házak közé. Ismét oly hatásosan avatkozott bele a harcba pontosan hajított kézigránátjaival, hogy a saját előnyomulásunkat tűzükkel erősen lekötő orvlövészeket csakhamar elnémitotta s így a támadó honvédek kevés veszteséggel törhettek be a tanyaközpontba és tehették ártalmatlanná az orvlövészbandát.

— **Decemberi magánvizsgák az Arany János gimnáziumban.** A helybeli tanulók decemberi magánvizsgálata december 18-tól 22-ig fog tartani. A vizsgára 17-én délután 3 órakor kell jelentkezni a gimnázium igazgatóságánál.

NÉPI ÖSZTÖN CSALHATATLAN

Ösztöndönsé idegenkedik a falusi nép minden új anyagtól és csak az úgynevezett valódi termékeket használja és szereti. Áll ez a cikóriakávéra is, amelyet valódi-nak ismer el s amelynek illata, zamata és aranybarna színe értékes anyagra is vall. A Franck cikóriakávé akár egycupában is — tejjel keverve — mint ízes és zamatos kávétal igen megbeszél volt, több mint 100 esztendője mindig a háziasszony szemében.

Franck
cikóriakávé

A hatóságok mindent elkövettek a faszükséglet biztosítására

A napsütéses időjárás szinte gunynak vehetné, hogy fahiányról írunk. Nem is akarjuk kihívni haragját s ezért gyorsan megállapítjuk, hogy bizony nagyobb fahiányról beszélhetnénk, ha nem volna szép idő. Az enyhe időjárás sok ide nem érkezett fát megtakarított velünk s noha ennek csak örömet kellene számunkra jelenteni, mégis panaszkodunk. Egyesek küldöttségeket szerveznek, hogy közbelépésre ösztöklöjék hatóságainkat. E feleslegesnek látszó szándékokkal kapcsolatban meg kell állapítanunk, hogy hatóságainknak a fakeskedőkkel megtartott értekezletein több elhangzott nyilatkozatból már kiderült, hogy hatóságaink mindent elkövetnek a város közönsége faszükségletének biztosítására. Az értekezlet legutóbb is számot kért arról, hogy mit tudnak a fakeskedők leszállítani. A szállítási nehézség kiküszöbölésére is nyújtottak segítséget s baj talán nem is volna, ha fakeskedőink nagyobb mennyiségű fát vásároltak volna. A Zsírka cég az, amely e téren vezet, amennyiben a legtöbb fát szállította le eddig is s ezután is a legtöbb fája

vár leszállításra. A közönség joggal kérdezi, miért nem kötöttek le a fakeskedők több fát. — A haszon nem kielégítő — szól a természetes válasz, amire viszont az a jogos megjegyzés, hogy bizony-bizony bármely szakmában is az iparendelő nemcsak előnyös helyzetek kiaknázására ad jogot azok tulajdonosainak, de kötelességeket is ró rájuk. Ugy, mint a jelen időkben az áldozathozatal. Nem ráfizetést kíván a közönség, de a legminimálisabb haszonnal való megelégedést. Ezt pedig el lehetne érni, hisz minden illegális összeg kifizetésére való felhívást is jelenthetnének már maguk a fakeskedők. Erről beszélnek, de konkrétummal még nem állnak elő. Pedig meg kellene tenniük, hogy magukat a közönség előtt tisztázzák; nevezetesen azokat, hogy a szállítás biztosítására minden hatósági támogatást élveznek, a közönség józan kérdése csak az lehet, hogy mi más lehet az oka a fahiánynak. „Mint az, hogy a kis haszon miatt nem eléggé szorgalmazták a favásárlást?”

Hivatalvizsgálatot tartottak az állami adóhivatalnál

Tegnap és ma hivatalvizsgálat volt a szalontai állami adóhivatalnál. A vizsgálatot dr. Nagy Dezső, miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató személyesen vezette le és résztvett abban Gyarmath B. János számvevőségi főtanácsos. A hivatal működését a vizsgálat rendben találta.

E hiradásunk kapcsán megemlítjük, hogy a hivatal vezetését Pécsi Ferenc fő-

tisztviselőre bízták. A főnöki tisztségre egyébként meghirdették a pályázatot. A főnöki kinevezés megtörténteig Pécsi Ferenc vezeti az adóhivatalt.

Nyomatott a kiadótulajdonos
Gaál Sándor könyvnyomdájában
Nagyassalontán, Toldi-tér 15. sz. alatt
Telefon: 60.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT december 12

2. Szórakoztató zene. 3.20 Szalonőtos. 3.50 A textilpótlás csodái. 5. Májusi éjszaka a régi Tabánban. 6.20 Tökés Anna csevegése. 6.30 Koréh Endre énekel. 7.05 Hangképek innen onnan. 7.30 Vidák József cigányzenekara muzsikál. 8.20 Volly István előadása. 8.50 Herrer Pál harmonikaszámai. 9.05 Wass Albert előadása. 10.10 Táncczene. 11.10 Magyar nóták.

VASÁRNAP december 13.

7.30 Fohász. 8.25 Hírek. 8.30 Összinté beszéd. 9. Unitárius istentisztelet. 10. Református istentisztelet. 11. Egyházi ének. 12.55 Szatkó Pál előadása. 1.10 Légierők fuvószenekara. 3. A földművelésügyi minisztérium előadása. 3.45 Magyar nóták. 4.30 Hírek idegen nyelven. 5. Könnyű zene. 6.50 Hírek. 7.05 Lehner Tibor zongorázik. 7.30 Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Puhár István és Legényei József dr. 7.50 Kolozsvári bál. 8.15 Szimfonikus zenekar. 8.30 Apáthy Imre verseket mond. 8.50 Szórakoztató zene. 10.15 Tárogató-négyes cimbalom-kísérettel. 10.35 Háborus dalok.

Apróhirdetések

Cserépkályha átrakását, javítását vállalom. Luczy György, Patai-ut 33. 3-3
Eladó Bocskai utca 15. sz. ház. Értekezni lehet Hitler Adolf-ut 25. sz. 3-3
Eladó Hétvezér-utca 35. számú ház. Értekezni Bethlen-utca 24/a. 2-2

Gömbös Gyula ut 5. sz. és Gömbös Gyula 14. sz. ház sürgősen eladó. Értekezni lehet: Gömbös Gyula-ut 14. sz. alatt délelőtt 11-12 óra között.

Takarmányrépa eladó. Honvéd-utca 36. sz.

Kiadó szoba, konyha és kamara. Bocskai-utca 9.

Két ló tartásra fizetésért kiadó. Horthy Miklós-ut 25.

16-17 éves bejáró leányt allandó könyű házimunkára felveszek. Baross-tér 1. Ajtók, kecskeláb, spór eladó. Bethlen-utca 28.

Eladó három hold föld. Keszikör-ut 19. sz. 1-2

Eladó a Vénkertben 300 négyszögöl szőlő. Ért. Dobó-utca 7. U. o. egy balkaros gép eladó.

Különbejárati 1, vagy 2 szobás butorított lakást kiszolgálással, reggelivel, világítással január 1-re bérbevennék. Értekezni főszolgabírószágon dr. Zlinszky-nél.

Eladó Szív-utca 1. sz. ház. 1-4

Elveszett Bereczky Imre vásárlási könyvecskéje. Megtaláló adja be a közéletmeléshez.

Kiadó a Lókertben felesmunkára 2000 négyszögöl szőlő, gyümölcsös és veteményes kisebb részletekben is. Ugyanott eladó 3-4 kocsi etetni való péva. Értekezni Petőfi-utca 18.

Eladó Kisfaludy-utca 35. sz. ház. Ért. Széchenyi-utca 17.

Eladó Bajza-utca 1. sz. ház. Értekezni Széchenyi-utca 17.

Kiadó Madarász község központjában kocsmá és fűszerüzlet hadirokkantnak, vagy frontharcosnak. Értekezni Berindán Lászlónál, Madarászon.

ÉRTESÍTÉS!

Kérem a mélyen tisztelt megrendelőimet, hogy mielőtt

ruhászükségletét beszerezné, tekintse meg üzletemet!

Raktáron tartok finom öltöny- és téli kabátzöveket, cájgokat valamint a legjobb belsárut nagy választékban, szolid árak mellett. — Tisztelettel:

BONDÁR LAJOS

uriszabó és szövet kereskedő
ARANY JÁNOS-UTCA 40.

Egy ügyes fiú tanulónak felvétetik.

Hungária-Mozgóban ma este 7, vasárnap 3, 5 és 7 órakor az új szezon első nagy filmje

JELMEZBÁL

Különleges téma, pazar kiállítás. — Szörényi, Turay, Ajtay, Greguss, Bilicsi, stb. briliáns szereposztása. — Uj hirodó. — Jegyéről idejében gondoskodjon!

Holnap este tartják a leventék táncsal egybekötött műsoros estjüket

Az egész város nagy érdeklődéssel néz a leventék holnap esti táncsal egybekötött műsoros estje elé. Az est a Vigadóban pontosan öt órakor kezdődik. Előadásra kerül Csité Károly háromfelvonásos falusi vigjátéka, a Leánycsel. A szereplők Pataki Margit, Veress Rózsi, Szemes Kató, Bereczky Irmus, Farkas Erzsike, Benák István, Kiss Sándor, Fenesi István, Tolna Pál, Lukács János, Oláh Sándor leventék

lesznek.

Az est jövedelmét a katonák karácsonyi megajándékozására és részben a szegény leventék segélyezésére fordítják.

A Levente Egyesület az esten való részvételre ezúton hív meg mindenkit és kéri, hogy mindenki tehetségéhez mértén járjon hozzá a kitűzött cél minél nagyobb sikerü eléréséhez.

A családról és az iskoláról előadást tartott a tankerületi főigazgató

Az ugynevezett „Magyar Ház”-ban tegnap este szép érdeklődés mellett Kiss József tankerületi főigazgató „Családvédelem és Iskola” címen előadást tartott. Rámutatott a családi nevelésre, mint a szubjektív nevelés egyik legfontosabb formájára. Nagy pedagógiai felkészültséggel boncolgatta annak eredményeit és hibáit. A családi nevelés legfontosabb, pótolhatatlan értéke a szeretet, ami még abban az esetben is termelő, ha a szülői elfogultság vezeti. Itt foglalkozott az orosz elmélettel, mely szerint a gyermeket ki kell szakítani a családból. E felfogás azt mondja, hogy ebben az esetben a szeretet a köz számára kamatoztatható. Ez lehet matematikai számítás, de a gyakorlatban

nem válik be. A családi szeretetet nem lehet a közre átvinni, mert az olyan speciális lelki érték, hogy azt más térre átvinni nem lehet.

Foglalkozott a főigazgató azzal a kérdéssel is, hogy kell a tanárt értékelni, aki a diáknak, a legelevenebb kritikusnak a szeme tüzeiben él. Észreveszik a tanár legkisebb gyarlóságát is, melyekről szóló közléseket a társadalom szívesen fogadja. A társadalom nevelése terén a két legfontosabb tényező a család és az iskola, melynek együttműködése elengedhetetlen.

Kiss főigazgató értékes előadásáról heti fő számunkban részletes tudósítást közlünk.

További intézkedésig nem vesz át zsírt a közellátási zsirgyűjtő

A magánháztartások által levágott sertések után 3 kilogramm zsírt kell beszolgáltatni. Tóth István hentesmester, zsirgyűjtő

közi, hogy további intézkedésig a zsírt hozzá ne vigyék átadás végett. A zsirgyűjtés ujrakezdéséről hirdetményt adnak ki.

A mai rendkívüli közgyűlés kereskedelmi vállalatot alakított közszükségleti cikkek vásárlására

Ma délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a város képviselőtestülete. Hadady Imre dr. polgármester a közgyűlés elé egy kereskedelmi vállalat megalakításáról terjesztett be indítványt. A tőke vagy esetleg a rátermettség hiánya folytán kereskedőink nem mindenkor tudják beszerezni az egyes cikkeket. Ezek bevásárlása volna a cél. Ha kereskedőink a nyáron bevásárolták volna a fát, most nem lenne hiány. Ez és ilyen megállapítások hangzottak el az indítvány beterjesztése kapcsán.

— Lehette városi üzenként megalakítani a „Közellátási Kft.”-t, vagy magántőkével. Az első nem alkalmas, mert tisztviselő nem alkalmas a vezetésre, nem elég mozgékony; magántőke ügyeibe viszont a város polgármestere nem szólhat bele — beszélt a polgármester és azt ajánlotta, hogy a város 50 százalékos tőkével vegyen részt a társaság megalakításában. Ebben az esetben a polgármester kívánhatja olyan ügyletek lebonyolítását is, amelyeknél nem lenne haszon.

A közgyűlés ilyen értelemben határozott. A társaság 10 ezer pengős tőkével alakul meg. Vezetőül Nagy István kezgyűgyarost bízzák meg, aki

kölcsönként nagyobb összeget biztosít a társaság részére. Részt vesz a társaság megalakításában a Kemény cég is, a Nagyváradi Takarékpénztár fiókja pénzbeli segítséget ígért.

A HAZÁÉRT

KISS SÁNDOR tart. honvéd az orosz harctéren honvédelmi kötelességének teljesítése közben ifjú életének 28. évében 1942. október 31-én a donmenti súlyos harcokban feláldozta életét a Hazáért és a szebb — magyar jövőért. Novo-Uspenka községben helyezték örök nyugalomra. Legyen áldott drága emléke.

A gyászoló család.
Kasza-utca 3. sz.

— Németországban most mutatták be a téli szállításra alkalmas új mozdonyokat, az ugynevezett szürke mozdonyokat, amelyeken csak a festés 235 munkára megtakarításával történik. A rendes mozdonyon 7000 kilogramm rezet alkalmaztak, a mostani hadi mozdonyon csak 220 kilogrammot. Az új mozdonyok fűtetlenül 24 óra hosszat állhatnak a szabadban 50 fokos hideg mellett fagyvesztély nélkül.